

NOZARĒ NEPIECIEŠAMIE UN IESPĒJAMIE PROJEKTI LATVIJĀ

Izvērtējot plānošanas dokumentus un veicot starptautiskās prakses analīzi, ir identificējas vairākas sfēras, kurās būtu ieteicams izvērtēt PPP projektu realizācijas iespējas:

VALSTS PĀRVALDĒ

Starptautiskā prakse rāda, ka pamatā visās valstīs, kurās ir attīstīts PPP izmantošanas mehānisms, tiek realizēti valsts pārvaldes administrācijas ēku renovācijas/būvniecības projekti izmantojot PPP modeli. Bez tam, tās institūcijas, kuras ir atbildīgas par PPP politikas īstenošanu konkrētajā valstī, ir realizējušas savu administratīvo ēku renovācijas/būvniecības un apsaimniekošanas projektus izmantojot PPP, tādejādi popularizējot PPP modeļa izmantošanu sabiedrībā un valsts pārvaldē.

Tā piemēram, Lielbritānijas Finanšu ministrija (HM Treasury) ir uzticējusi savas ēkas renovāciju un apsaimniekošanu privātajam partnerim, Grieķijas Ekonomikas un finanšu ministrija plāno uzbūvēt jaunu ministrijas ēku izmantojot PPP, bet Vācijā daudzas pašvaldības būvē administrācijas ēkas izmantojot PPP.

Tādejādi kā nepieciešamie un iespējamie valsts pārvaldes PPP projekti Latvijā ir identificējami:

- Administratīvo (t.sk. apmācību) ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (pašvaldības, VK budžeta programmā „Ierēdņu apmācības politikas nodrošināšana”¹ minētie pasākumi);
- Pašvaldību infrastruktūras (t.sk. pirmsskolas izglītības iestāžu) sakārtošana - renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (pašvaldības, RAPLM budžeta programmās „Valsts reģionālās attīstības politikas īstenošana”, „Norvēģijas finanšu instrumenta izmantošana” un „Pašvaldību attīstības nacionālie atbalsta instrumenti” minētie pasākumi).

IEKŠLIETĀS

Nemot vērā jau esošās Iekšlietu ministrijas iestrādes (piemēram, projekts „Ventspils pilsētas un rajona policijas pārvaldes administratīvā kompleksa būvniecība un uzturēšana valsts un privātās partnerības ietvaros”) un ārvalstu praksi (piemēram, Grieķijā izmantojot PPP modeli tiek plānots uzbūvēt 7 jaunus ugunsdzēsības depo, 11 jaunas policijas ēkas, kā arī veikt esošu ēku apsaimniekošanu), kā nepieciešamie un iespējamie iekšlietu PPP projekti Latvijā būtu realizējami infrastruktūras (nekustamā īpašuma) attīstības projekti:

- Administratīvo ēku, sporta kompleksu (bāzu) renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (IeM budžeta programmās „Valsts policijas darbība”, „Drošības policijas darbība”, „Valsts robezsardzes darbība”, „Augstākā izglītība”, „Fiziskās sagatavotības nodrošināšana”, „Materiāltehniskā apgāde” minētie pasākumi);
- Ēku (t.sk. ugunsdzēsības depo, mācību iestāžu) renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (IeM budžeta programmā „Ugunsdrošība, glābšana un civilā aizsardzība” minētie pasākumi).

TIESLIETĀS

Starptautiskā prakse rāda, ka tieslietu nozarē pamatā tiek realizēti PPP projekti cietumu (Francijā, Vācijā, Lielbritānijā un Grieķijā) un tiesu ēku (Lielbritānija, Grieķija) būvniecībā un apsaimniekošanā.

Tādejādi kā nepieciešamie un iespējamie tieslietu PPP projekti Latvijā ir identificējami:

- Tiesu namu renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (TM budžeta programmā „Tiesu sistēma” minētie pasākumi);

¹ Šeit un turpmāk - attiecīgās institūcijas budžeta programma, kurā eksperti ir identificējuši PPP projektu realizēšanas potenciālu.

- Ieslodzījuma vietu (cietumu) renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (TM budžeta programmā „Kriminālsodu izpilde” minētie pasākumi);
- Administratīvo ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (TM budžeta programmā „Kriminālsodu izpilde” minētie pasākumi);
- Ņemot vērā ieslodzīto apmācības, nodarbinātības un postpenitenciāro pasākumu pastāvošas problēmas (ieslodzīto apmācība un nodarbinātība netiek sasaistīta ar tālāku nodarbināšanu pēc soda izciešanas), šo pasākumu organizēšana varētu tikt īstenota ar PPP palīdzību. Privātais partneris varētu nodrošināt gan apmācības, gan arī infrastruktūras (mācību materiāli tehniskais nodrošinājums, pusceļa mājas) izbūvi un apsaimniekošanu.

AIZSARDZĪBĀ

Lai arī, ņemot vērā nozares specifiku (slepenības un drošības jautājumus), pasaulē nav izplatīti PPP projekti aizsardzības nozarē, tomēr tas neizslēdz privātā partnera piesaistes iespējas tādās sadaļās kā ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana.

Lielbritānijā laika periodā no 2004.-2007.gadam realizēto projektu galvgalī (kapitālizmaksu ziņā) bija aizsardzības nozares projekts, kurš paredzēja garnizona (Alderšotā) pārbūvi - jaunu kazarmu būvniecību un apkalpojošo ēku izbūvi 18 000 karavīriem un apkalpojošajam personālam. Projekta kapitālizmaksas – EUR 1 750 000 000,-².

Tādejādi, līdzīgi kā pārējās apakšnozarēs, kā nepieciešamie un iespējamie aizsardzības PPP projekti Latvijā ir identificējami:

- Kazarmu renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (AM programmā „Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana” minētie pasākumi);
- Administratīvo ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana (AM programmā „Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana” minētie pasākumi);
- Sporta kompleksu (bāžu) būvniecība un apsaimniekošana (AM programmā „Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana” minētie pasākumi);
- Ēdināšanas pakalpojumu karavīriem/darbiniekiem sniegšana (AM programmā „Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana” minētie pasākumi);
- Dzīvojamā fonda karavīriem nodrošināšana (būvniecība un apsaimniekošana).

Daļai nozares iestāžu nekustamā īpašuma telpām ir ierobežota atklātuma un noteiktas slepenības (klasificētie objekti) statuss, kas neļauj pilnībā uzticēt ēkas apsaimniekošanu privātajam partnerim.

Kopsavilkums par valsts pārvaldes un aizsardzības nozarē nepieciešamajiem un iespējamajiem PPP projektiem ir apkopots tabulā nr.32.

TABULA NR.1: IESPĒJAMIE VALSTS PĀRVALDES UN AIZSARDZĪBAS NOZARES PPP PROJEKTI

1. VALSTS PĀRVALDE

- Administratīvo ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Pašvaldību infrastruktūras sakārtošana (renovācija/būvniecība un apsaimniekošana)

2. IEKŠLIETAS

² PFI: The State of the Market 2007, Partnerships UK, October 2007

- Administratīvo (policijas pārvalžu) ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Ugunsdzēsības un glābšanas depo būvniecība un apsaimniekošana
- Mācību iestāžu (t.sk. apmācību poligonu) renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Sporta kompleksu (bāžu) būvniecība un apsaimniekošana

3. TIESLIETAS

- Tiesu namu renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Cietumu renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Administratīvo ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Ieslodzīto apmācības un nodarbinātības, kā arī postpenitenciāro pasākumu savstarpēja sasaistīšana un organizēšana (tajā skaitā infrastruktūras izveidošana/apsaimniekošana)

4. AIZSARDZĪBA

- Kazarmu renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Administratīvo ēku renovācija/būvniecība un apsaimniekošana
- Sporta kompleksu (bāžu) būvniecība un apsaimniekošana
- Ēdināšanas pakalpojumu karavīriem/darbiniekiem sniegšana
- Dzīvojamā fonda karavīriem nodrošināšana (būvniecība un apsaimniekošana)